

Helse- og omsorgsdepartementet
postmottak@hod.dep.no

Deres ref:

Vår ref: 202100335/emb

Oslo, 21 juni 2021

Svar på høring – utredning om framtidig organisering av luftambulansetjenesten

Delta viser til høring om utredning av organisering av luftambulansetjenesten. Delta mener at ekspertgruppen har gjort et godt arbeid med utredning av ulike framtidige modeller for tjenesten og at den gir et godt grunnlag for vurdering av den framtidige organiseringen av tjenesten. Utredningen legger fram tre ulike modeller og har utredet fordeler, ulemper og risiko ved disse:

- Dagens modell, herunder forbedringsmuligheter av denne
- Modell med offentlig drift
- Modell med drift av ideelle aktører

Luftambulansetjenesten er en viktig del av den akuttmedisinske kjeden. Vi har en god og velfungerende tjeneste i Norge, men situasjoner som den som oppstod i fjor ved nytt anbud, viser at tjenesten er sårbar og at dette kan få alvorlige konsekvenser både for beredskapen og for tryggheten for innbyggerne i områder der denne tjenesten er helt avgjørende. Uansett hvilken modell som blir valgt er det avgjørende at det er en tett dialog mot øvrige prehospitaltjenester og at strukturen for luftambulansetjenesten ses i nær sammenheng med hjul- og båtambulansen.

Delta anbefaler at myndighetene går over til det som er beskrevet som modell 2 med offentlig drift. En offentlig drift vil gi bedre mulighet til å tjenesteutvikling og kompetanseoppdatering i tråd med medisinsk og teknologisk utvikling og det som er helsetjenestenes løpende behov. Samtidig vil det være enklere å utvikle de de akuttmedisinske tjenestene i tråd med utviklingen i faget. Offentlig drift sikrer bedre kontroll og styring av en samfunnskritisk tjeneste. Lange kontrakter med private aktører kan gjøre det vanskelig å gjennomføre nødvendige endringer og offentlig drift vil åpne for at endringer kan gjøres fortløpende uten å måtte vente på utløp av kontrakter eller avtaleperiode.

Ved at luftambulansetjenesten blir offentlig vil den framstå som en mer integrert del av helsetjenesten og den akuttmedisinske kjeden. Dette vil styrke tilliten til at hele befolkningen har likeverdig tilgang til helsehjelp. En integrert drift har også stor betydning for å sikre mer standardisering og samordning og gir mulighet for mer systematisk kvalitetsutvikling og satsing på pasientsikkerhet. At alle i tjenesten tilhører samme lederlinje gir også bedre mulighet til å bygge tettere relasjoner og bedre samkjøring mellom helsepersonell og annen besetning.

Delta mener at lønns- og arbeidsvilkår aldri skal settes ut på anbud. Marginene ved konkurranseutsetting er små og skaper oppbrudd og usikkerhet for personellet. Samtidig er

transaksjonskostnadene ofte store. Offentlig drift gir forutsigbarhet og trygghet for ansattes lønns- og arbeidsvilkår. Dersom ekspertgruppens anbefaling blir fulgt opp og det legges opp til fortsatt privat drift, må man sikre at det ikke er ansattes lønns- og arbeidsvilkår som gjøres til gjenstand for konkurranse, og at reglene om virksomhetsoverdragelse kommer til anvendelse ved anbud.

De regionale helseforetakene har sørge for-ansvaret i hht spesialisthelsetjenesteloven. Delta mener luftambulansetjenesten bør eies og driftes gjennom spesialisthelsetjenesten. Vi mener rapporten skisserer gode utgangspunkt for hvordan tjenesten kan organiseres gjennom offentlig drift. En overgang må skje med utgangspunkt i å ivareta ansattes lønns- og arbeidsvilkår, samt sikre medbestemmelse i gjennom hele prosessen og i ny struktur.

Delta mener modell 3 med å gi operatøransvaret til en ideell organisasjon er uaktuell både av grunner vi har argumentert for ovenfor i favør av integrering av tjenesten bedre i den akuttmedisinske tjenesten, men også fordi det vil være svært uheldig både på kort og lang sikt med en slik direkte tildeling til en aktør.

Delta organiserer om lag 90 000 ansatte i offentlig tjenesteyting – i både privat og offentlig sektor. Vi organiserer mange i helsetjenesten. Flertallet av landets ambulansesarbeidere og paramedics er organisert i Delta.

Med vennlig hilsen
Delta

Lizzie Ruud Thorkildsen (sign)
forbundsleder